

Uvod u CISCO rutere i svičeve

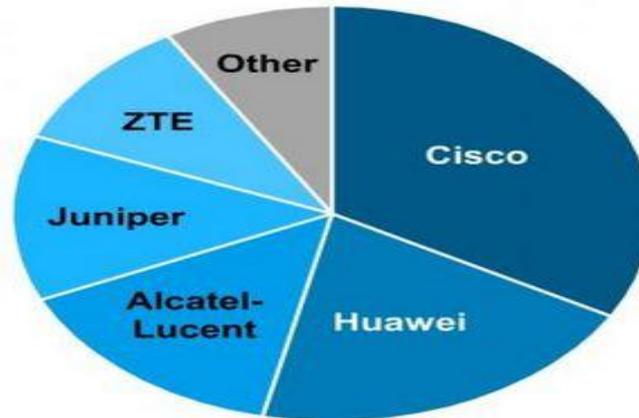
Subota 20. septembar

Goran Radisavljević

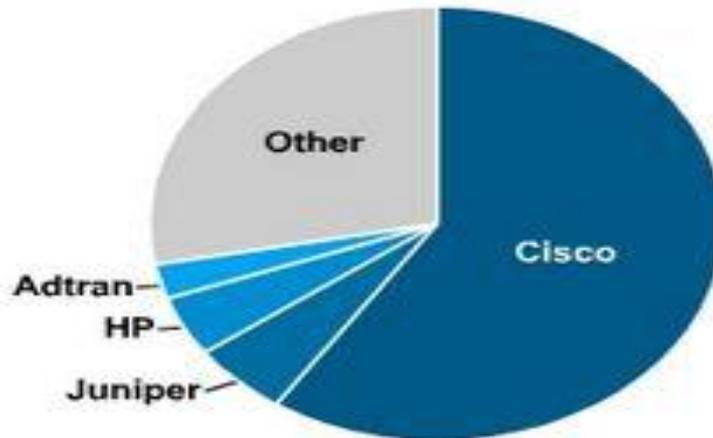
Podela tržišta po prihodu

Top 5 Service Provider Router and Switch Vendors by 2Q13 Global Revenue Share

Podela tržišta po prihodu

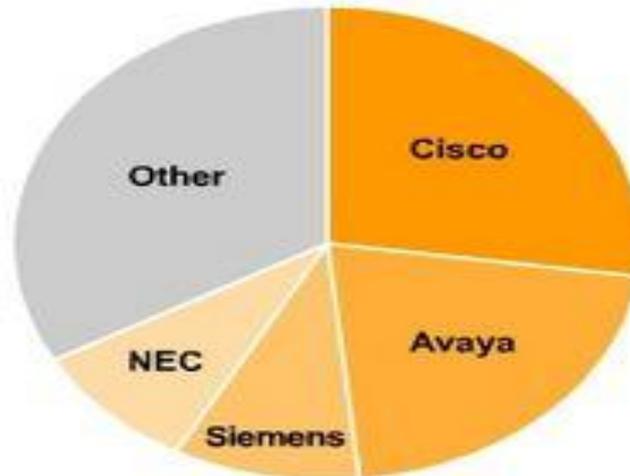
**Top 4 Enterprise Router Equipment Vendors
by 2Q13 Global Revenue Share**

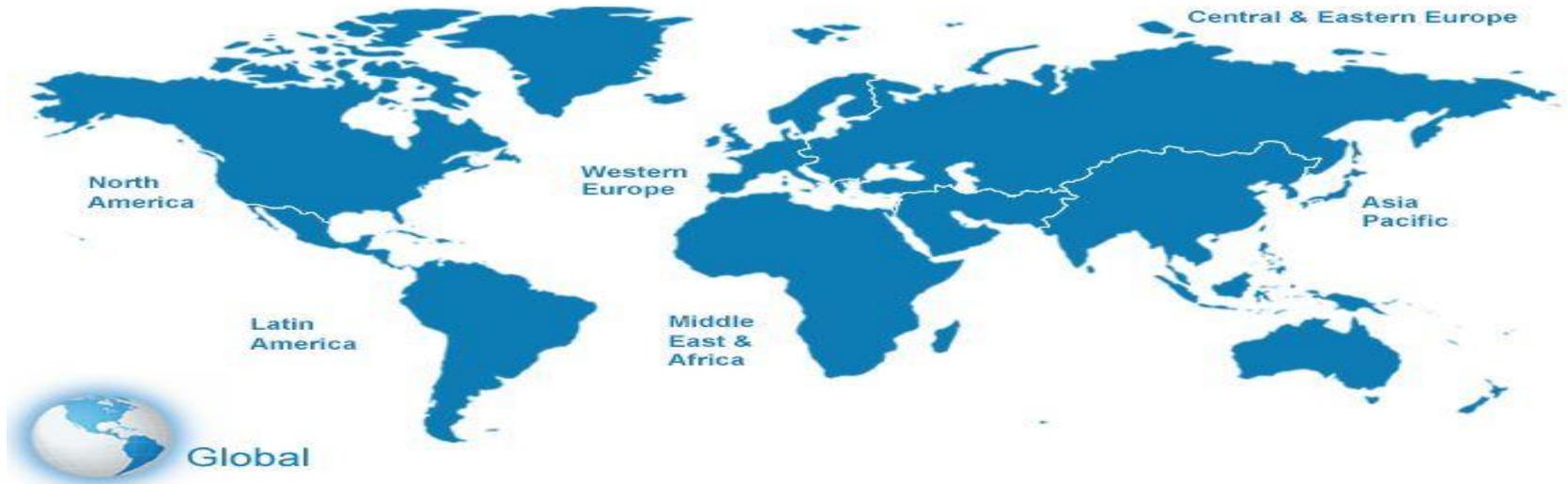
Podela tržišta po prihodu

**Top 4 IP and TDM PBX Equipment Vendors
by 2Q13 Global Revenue Share**

Cisco globalna prognoza 2013 - 2018

Rast uređaja

- U 2013. godini broj Internet korisnika je 2.5 milijardi, do 2018. biće ih 3.9 milijardi
- 50% svih mrežnih uređaja će biti sa bežičnom konekcijom do 2018.
- Računari će činiti 7% (1.4 milijardi) svih mrežnih uređaja u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu gde su činili 12% (1.5 milijardi)
- Tableti će činiti 5% (1 milijardu) svih mrežnih uređaja u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu gde su činili 2% (286.4 miliona)
- Smart telefoni će činiti 19% (3.9 milijardi) svih mrežnih uređaja u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu gde su činili 14% (1.7 milijardi)
- Smart televizori će činiti 13% (2.6 milijardi) svih mrežnih uređaja u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu gde su činili 10% (1.2 milijarde)

Raznolikost/smena uređaja

- U 2013. godini IP saobraćaj za ne-računarske uređaje je bio 33%, a u 2018. godini će biti 57% od celokupnog saobraćaja
- Internet saobraćaj za ne-računarske uređaje je bio 14%, a u 2018. godini će biti 50% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini IP saobraćaj za računare bio je 67%, a u 2018. godini će biti 43% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini IP saobraćaj za prenosne uređaje kao što su smart telefoni i tableti bio je 6%, a u 2018. godini će biti 31% od celokunog saobraćaja

Wi-Fi prognoza

- U 2013. godini IP saobraćaj preko Wi-Fi bio je 41%, a u 2018. godini će biti 49% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini žičani IP saobraćaj bio je 56%, a u 2018. godini će biti 39% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini IP saobraćaj preko mobilnog bio je 3%, a u 2018. godini će biti 12% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini Internet saobraćaj preko Wi-Fi bio je 54.6%, a u 2018. godini će biti 60.8% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini žičani Internet saobraćaj bio je 41%, a u 2018. godini će biti 24% od celokunog saobraćaja
- U 2013. godini Internet saobraćaj preko mobilnog bio je 4.1%, a u 2018. godini će biti 15.5% od celokunog saobraćaja

Evolutija brzine prenosa

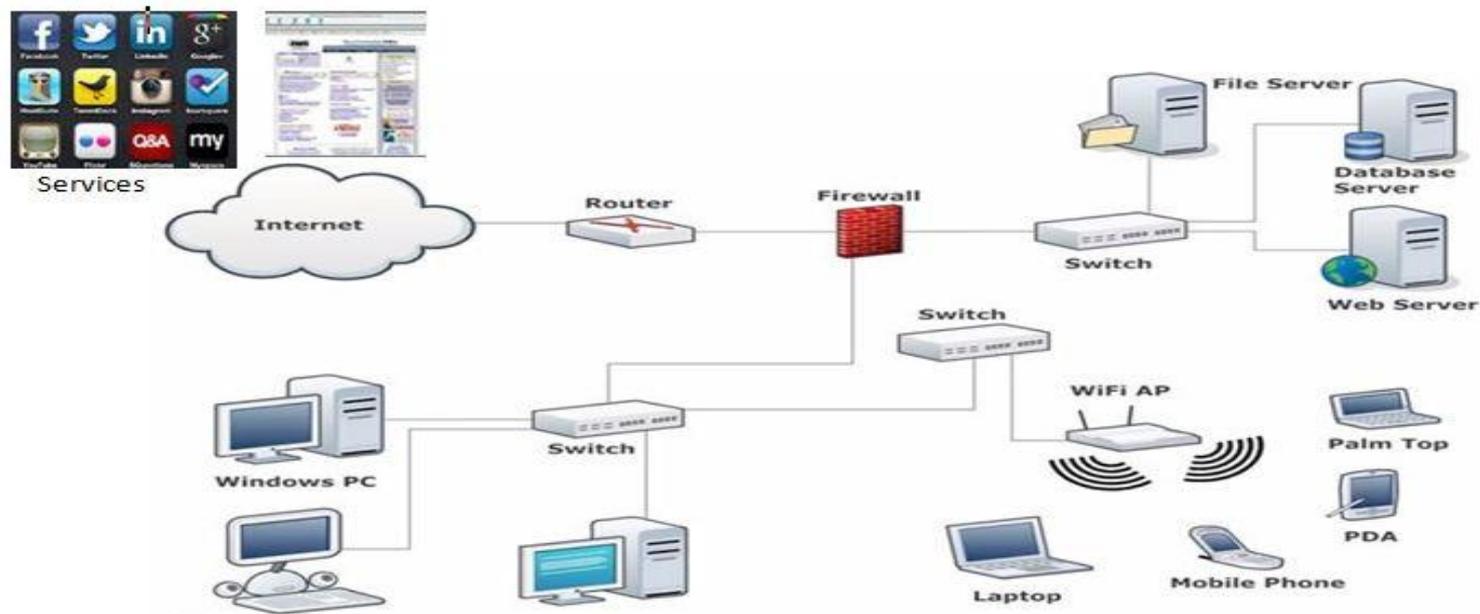
- **Od 2013. do 2018. prosečna brzina prenosa će porasti 2.6 puta, sa 16.1 Mbps na 42 Mbps na globalnom nivou**
- **Od 2013. do 2018. prosečna brzina prenosa za smart telefone će porasti 2 puta, dostižući brzinu od 7,044 kbps na globalnom nivou**
- **Od 2013. do 2018. prosečna brzina prenosa Wi-Fi za mobilne uređaje će porasti 2.2 puta, sa 9.9 Mbps na 21 Mbps na globalnom nivou**

Saobraćaj po domaćinstvu

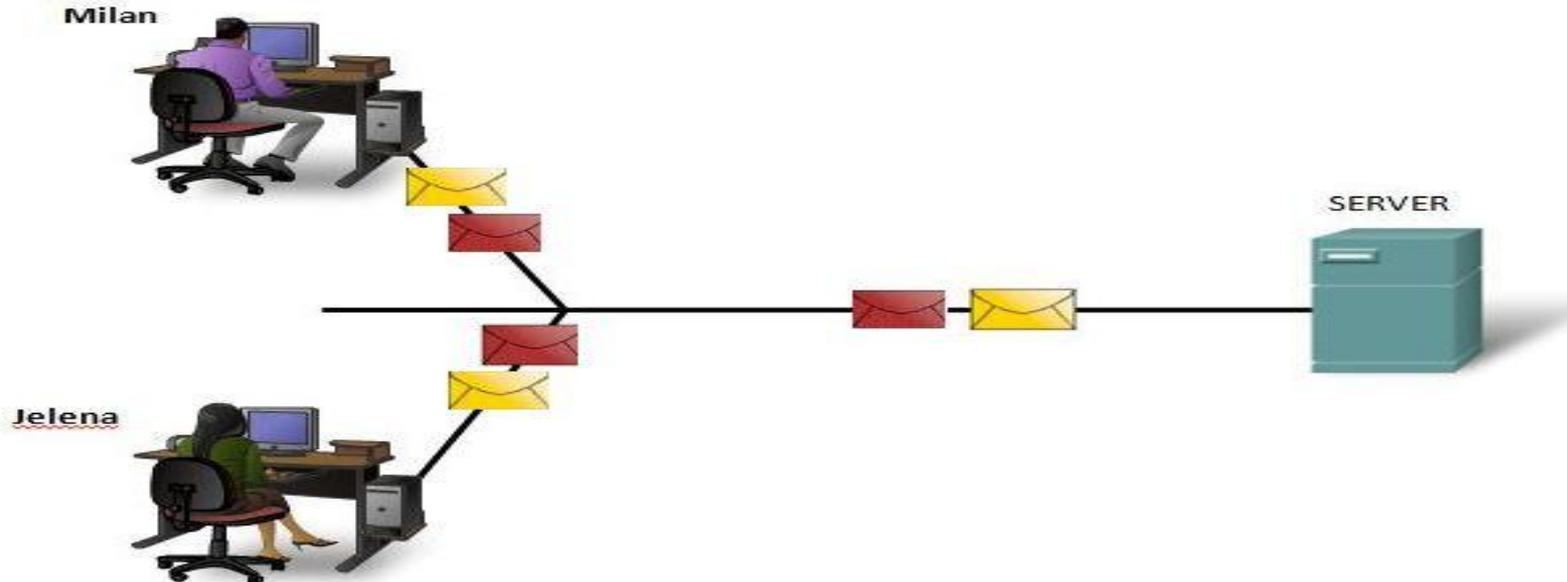
- Prosečno će svako domaćinstvo generisati 73.3 gigabajta Internet saobraćaja mesečno 2018. godine, čak 106% više nego 2013. gde je prosek 35.5 gigabajta mesečno

NETWORKING

Elementi komunikacije

Elementi komunikacije

PRAVILA KOMUNIKACIJE

- Sva komunikacija, bilo da se obavlja licem u lice ili preko mreže se definišu određenim pravilima koji se nazivaju **protokoli**
- Ti protokoli su jedinstveni za određenu vrstu komunikacije
- U našoj svakodnevnoj komunikaciji, pravila koja koristimo za komuniciranje preko jednog medijuma, npr telefona nisu ista kao protokoli za komunikaciju preko drugog medijuma npr pisanje pisma

MREŽNI PROTOKOLI

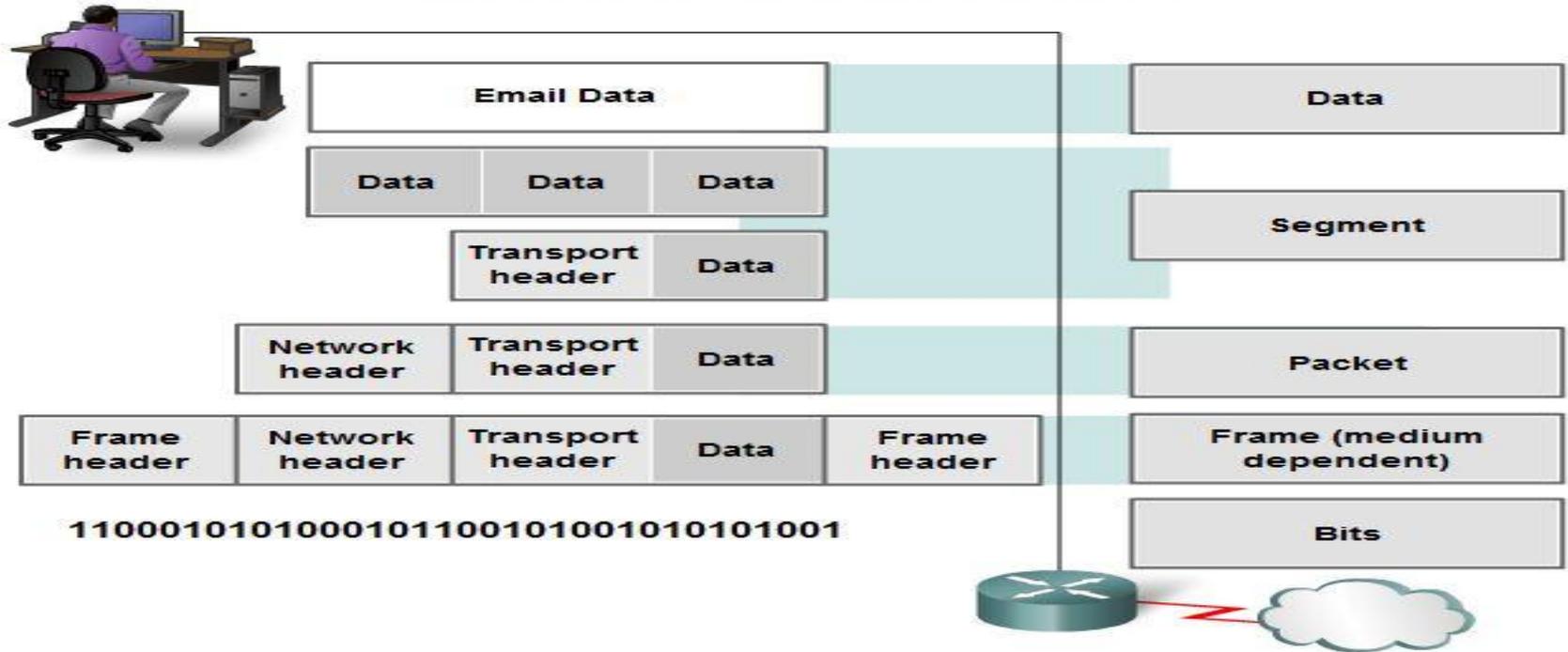
Definisu procese kao:

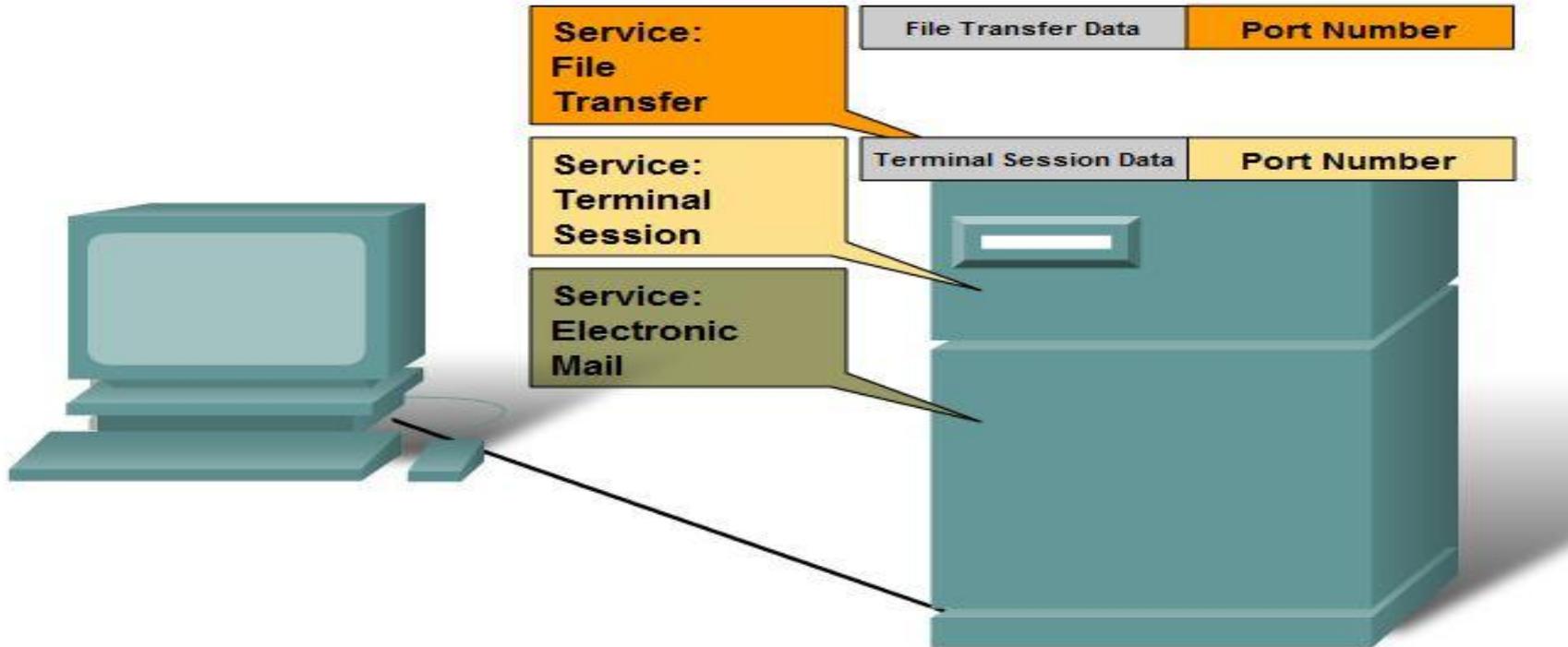
- Format ili struktura poruke
- Proces po kojem mrežni uređaji dele informacije o putanjama sa drugim mrežama
- Kako i kada se greške i sistemske poruke prenose između uređaja
- Podesavanja i prestanak prenosa podataka
- **Proprietary** protocol - svojina proizvođača

MREŽNI MODELI

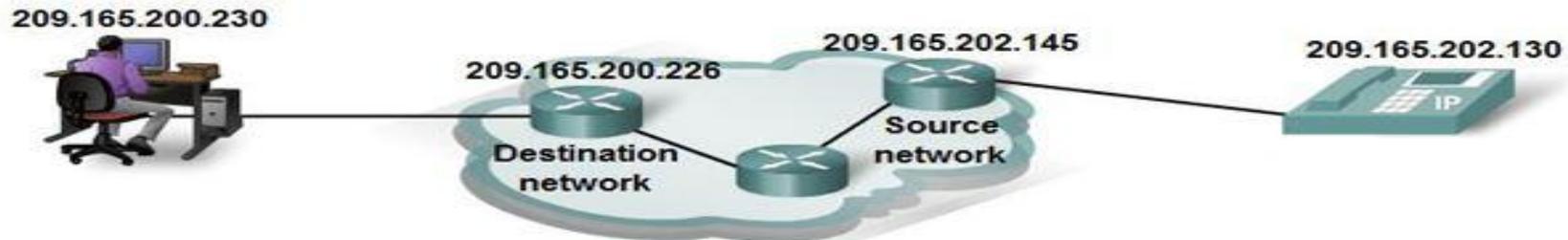
ENKAPSULACIJA

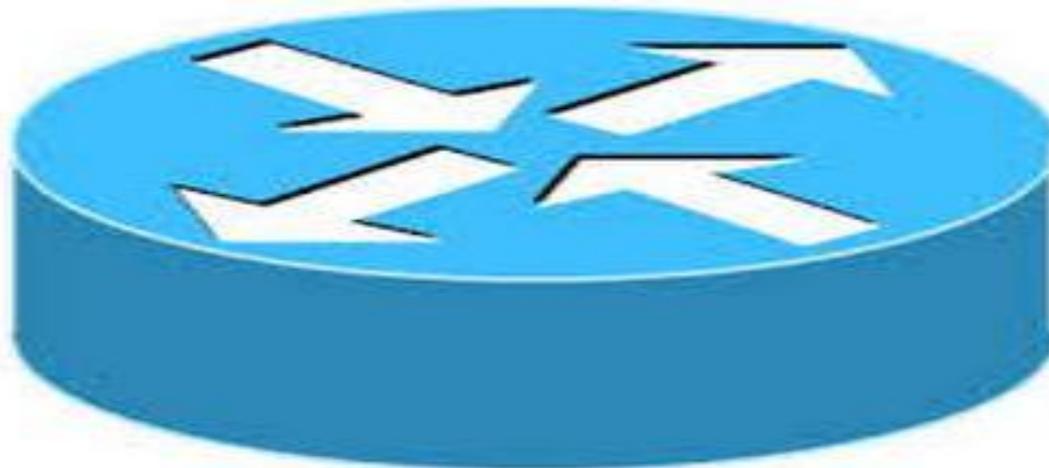

MEĐUMREŽNA KOMUNIKACIJA

Protocol Data Unit (PDU)				
Destination		Source		Data
Network	Device	Network	Device	
209.165	200.230	209.165.202.	130	

CISCO RUTER / RUTIRANJE

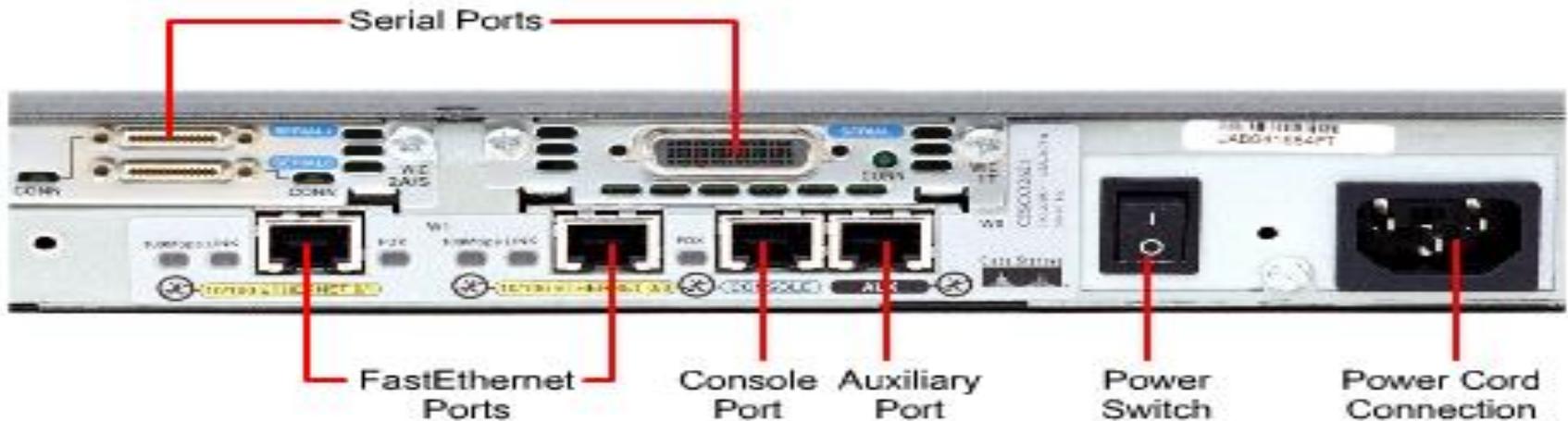

KOMPONENTE RUTERA

Ruteri imaju mnoge hardverske i softverske komponente koje se nalaze i u računarima kao što su:

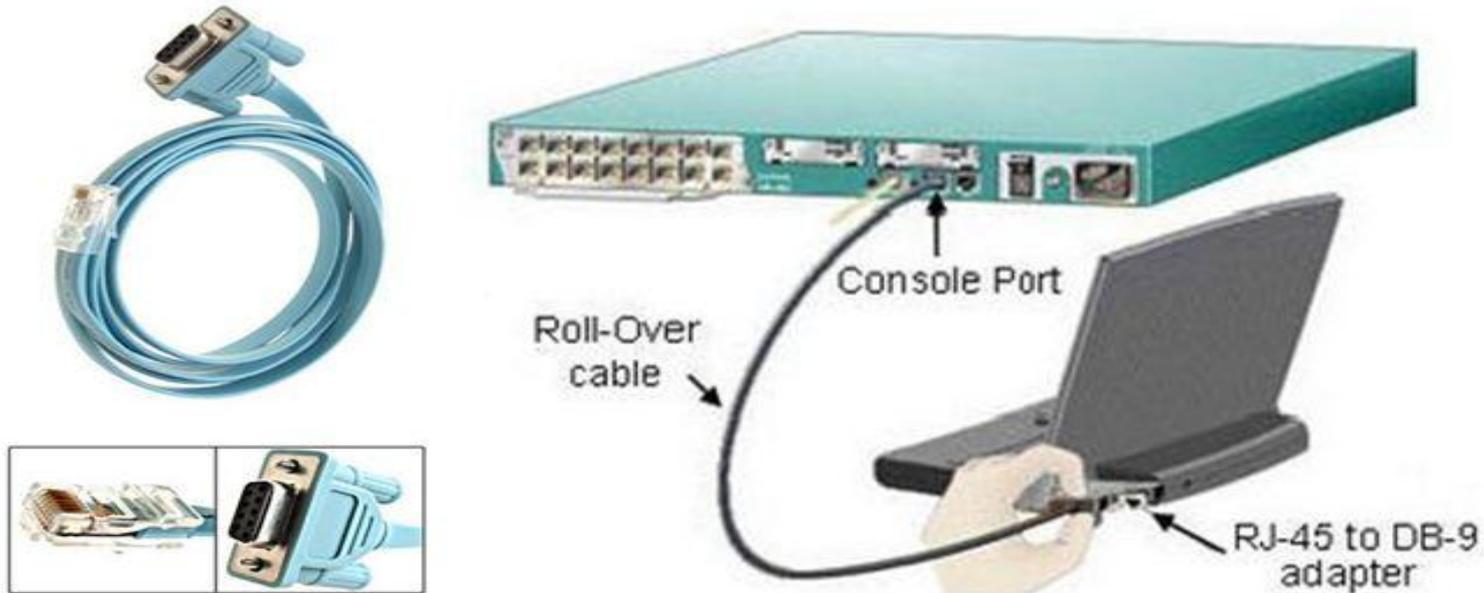
- CPU
- RAM
- ROM
- Operativni sistem
- Fleš memorija
- NVRAM

Ruter interfejsi/konekcije

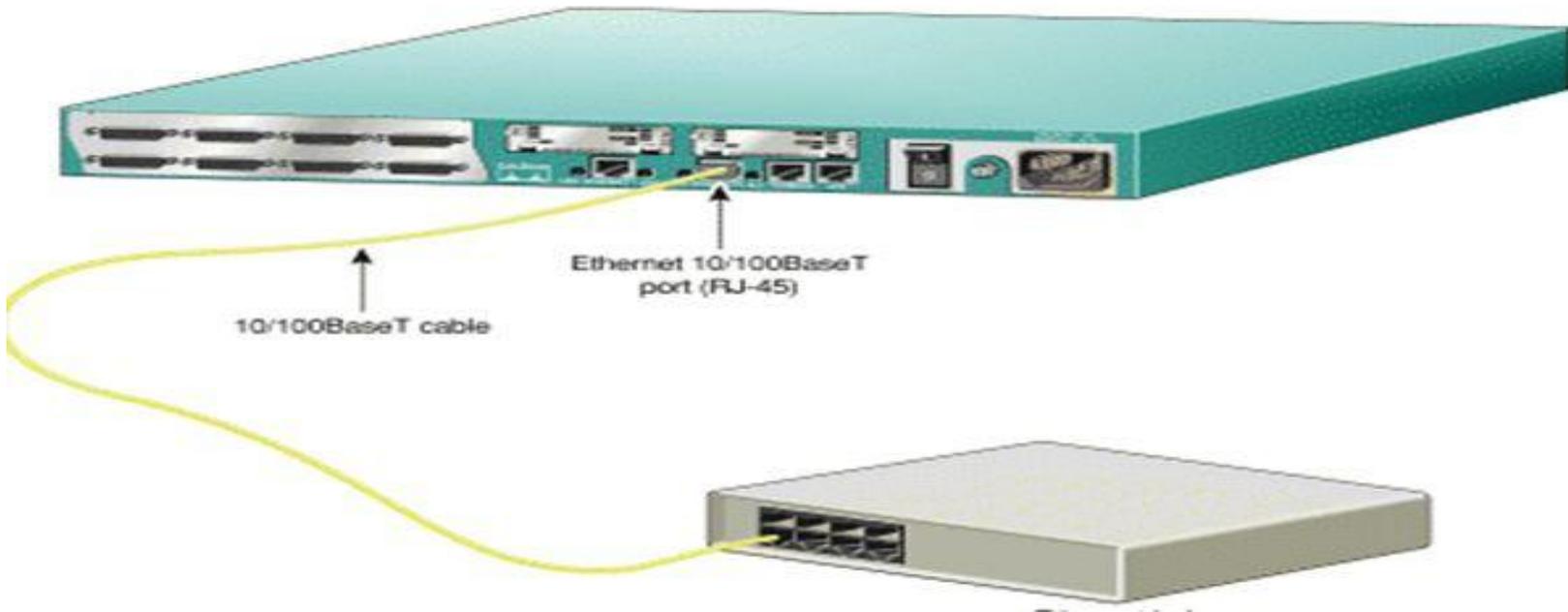

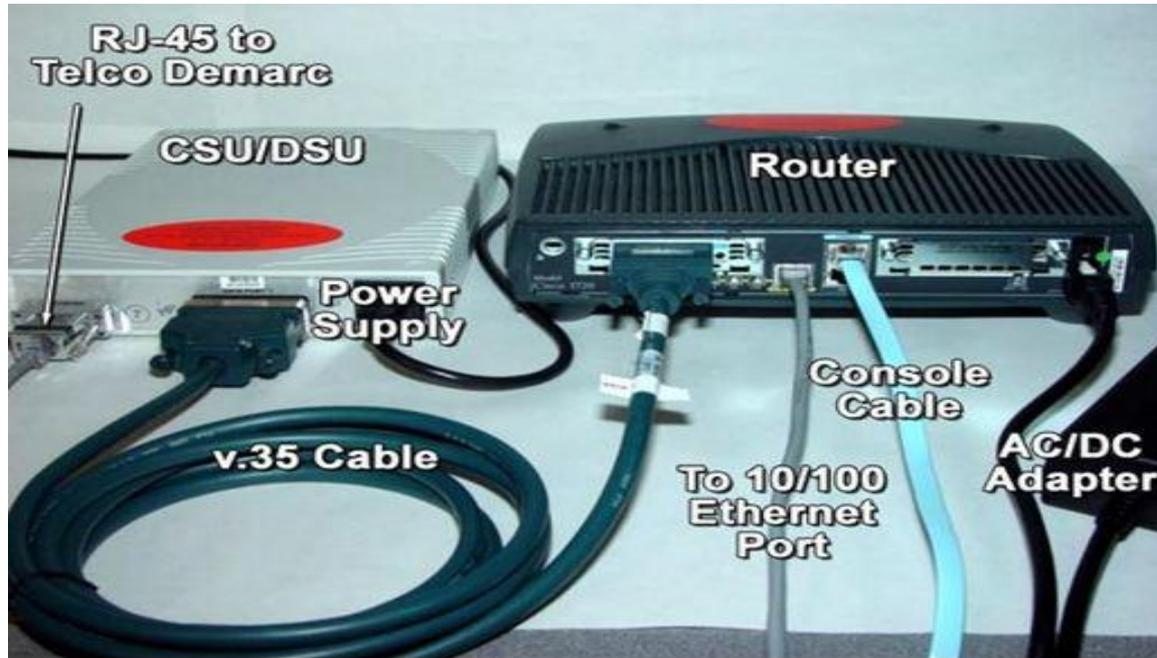
Konzola

Ethernet/Mreža

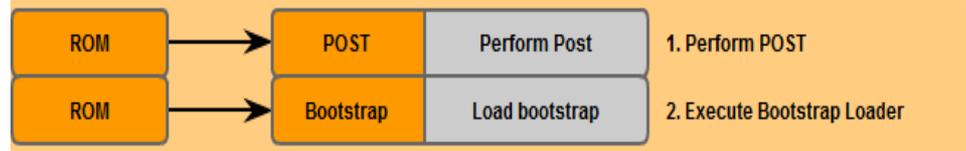

Serijski

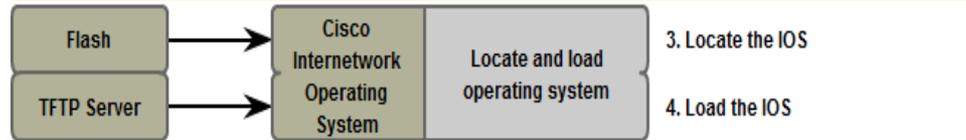

Bootup / Startovanje

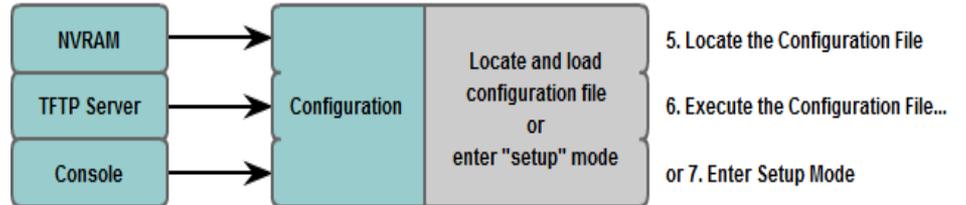
1. Pokretanje POST procesa

2. Učitavanje programa za startovanje

3. Lociranje i učitavanje Cisco IOS softvera

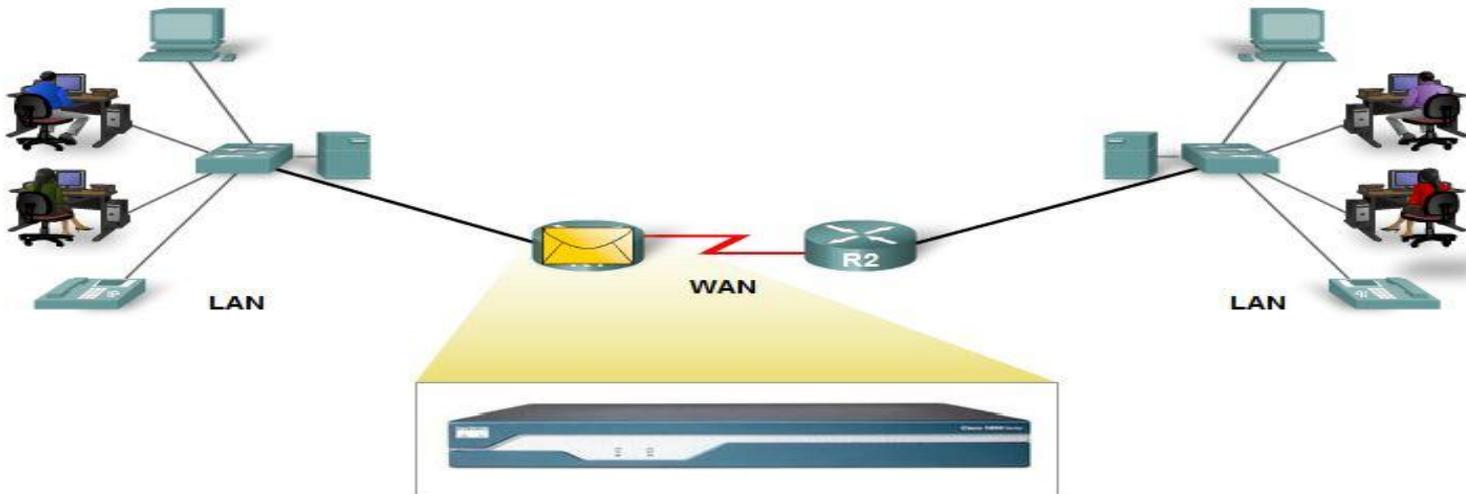

4. Lociranje i učitavanje fajla za pokretanje konfiguracije ili ulazak u setup/konfiguracioni mod

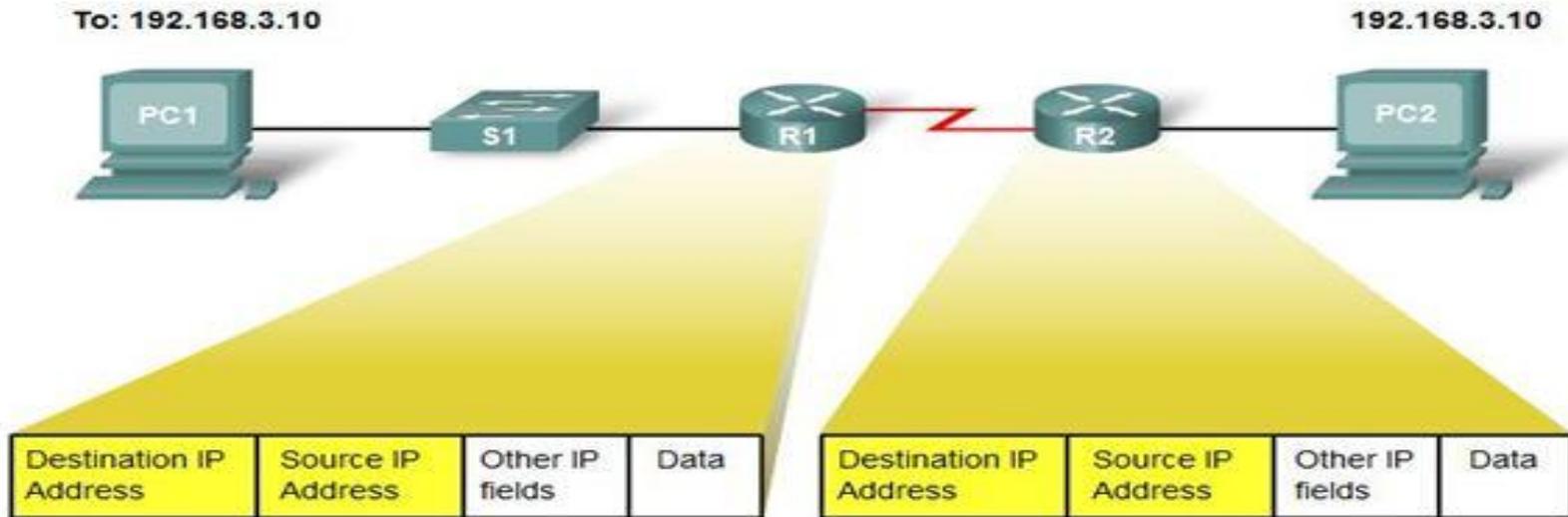
	Router#show version
	Cisco Internetwork Operating System Software
IOS version ←	IOS (tm) C2600 Software (C2600-I-M), Version 12.2(28), RELEASE SOFTWARE (fc5)
	Technical Support: http://www.cisco.com/techsupport Copyright (c) 1986-2005 by cisco Systems, Inc. Compiled Wed 27-Apr-04 19:01 by miwang Image text-base: 0x8000808C, data-base: 0x80A1FECC
Bootstrap version ←	ROM: System Bootstrap, Version 12.1(3r)T2, RELEASE SOFTWARE (fc1)
	Copyright (c) 2000 by cisco Systems, Inc. ROM: C2600 Software (C2600-I-M), Version 12.2(28), RELEASE SOFTWARE (fc5) System returned to ROM by reload System image file is "flash:c2600-i-mz.122-28.bin"
Model and CPU ←	cisco 2621 (MPC860) processor (revision 0x200) with 60416K/5120K bytes of memory.
Amount of RAM ←	Processor board ID JAD05T90MTZ (429289T495) M860 processor: part number 0, mask 49 Bridging software. X.25 software, Version 3.0.0.
Number and type of interfaces ←	2 FastEthernet/IEEE 802.3 interface(s) 2 Low-speed serial(sync/async) network interface(s)
Amount of NVRAM ←	32K bytes of non-volatile configuration memory.
Amount of Flash ←	16384K bytes of processor board System flash (Read/Write)
	Configuration register is 0x2102 Router#

- Ruter se nalazi na gateway-u.
- On rutira/usmerava pakete koji putuju iz jedne u drugu mrežu/mreže.
- Ruter je povezan na bar dve mreže.
- Određuje najbolju putanju po kojoj se salju paketi.
- Prosleđuje pakete ka njihovom odredištu

Routing / Rutiranje

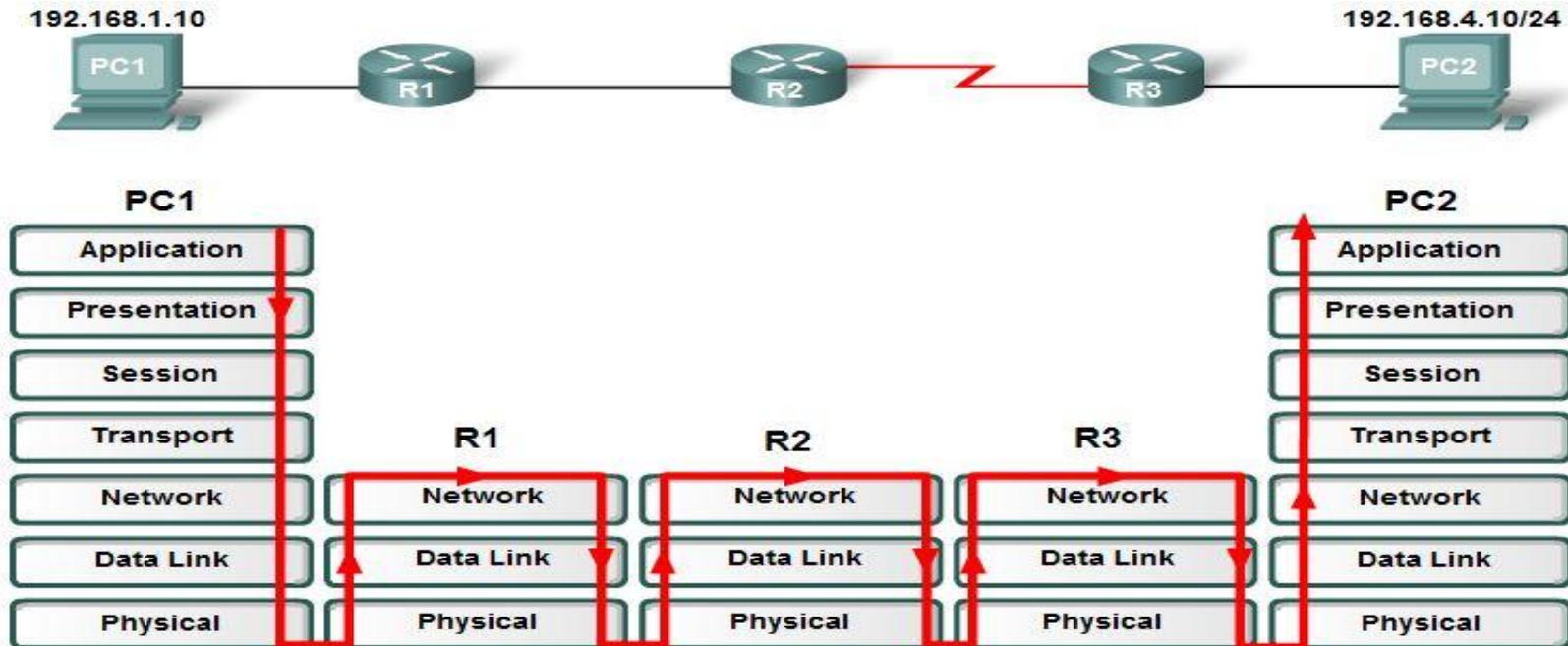
Prosleđivanje paketa

IP paket

0	4	8	16	19	31
Version	IHL	Type of Service	Total Length		
Identification			Flags	Fragment Offset	
Time To Live	Protocol		Header Checksum		
Source IP Address					
Destination IP Address					
Options					Padding

Router – Mrežni nivo

Router – osnovna konfiguracija

Ruter - Komande za osnovnu konfiguraciju

```
Router(config)#hostname name
```

```
Router(config)#enable secret password
```

```
Router(config)#line console 0
```

```
Router(config-line)#password password
```

```
Router(config-line)#login
```

```
Router(config)#line vty 0 4
```

```
Router(config-line)#password password
```

```
Router(config-line)#login
```

```
Router(config)#banner motd # message #
```


Router – osnovna konfiguracija

Ruter - Komande za osnovnu konfiguraciju

Configuring an interface

```
Router(config)#interface type number
```

```
Router(config-if)#ip address address mask
```

```
Router(config-if)#description description
```

```
Router(config-if)#no shutdown
```

Saving changes on a router

```
Router#copy running-config startup-config
```

Examining the output of show commands

```
Router#show running-config
```

```
Router#show ip route
```

```
Router#show ip interface brief
```

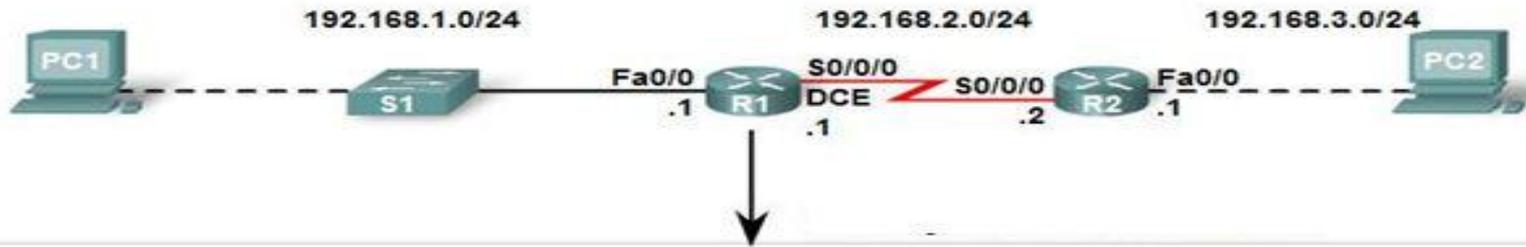
```
Router#show interfaces
```

Verifikacija osnovne konfiguracija

- Router# show running-config
- Router # copy running-config startup-config
- Router # show startup-config
- Router # show ip route
- Router # show interfaces
- Router # show ip interface brief

Routing tabela

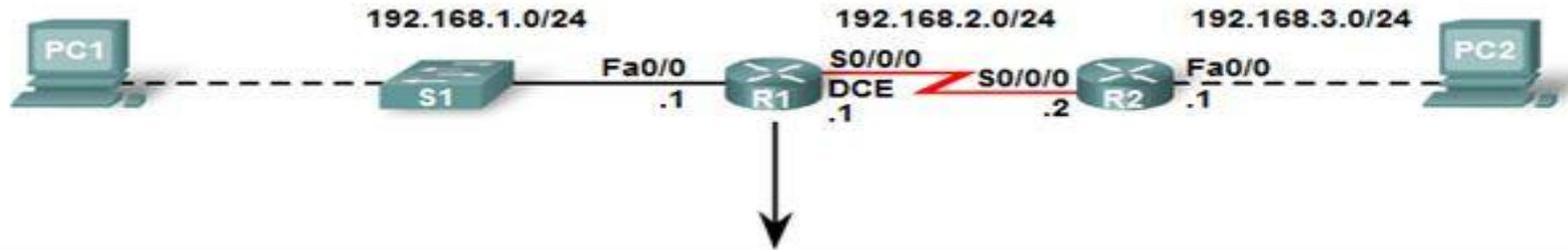
```
R1#show ip route
```

```
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP  
D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area  
N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2  
E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP  
i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area  
* - candidate default, U - per-user static route, o - ODR  
P - periodic downloaded static route
```

```
Gateway of last resort is not set.
```

```
C 192.168.1.0/24 is directly connected, FastEthernet0/0>  
C 192.168.2.0/24 is directly connected, Serial0/0/0
```

Statičko rutiranje


```
R1#show ip route
```

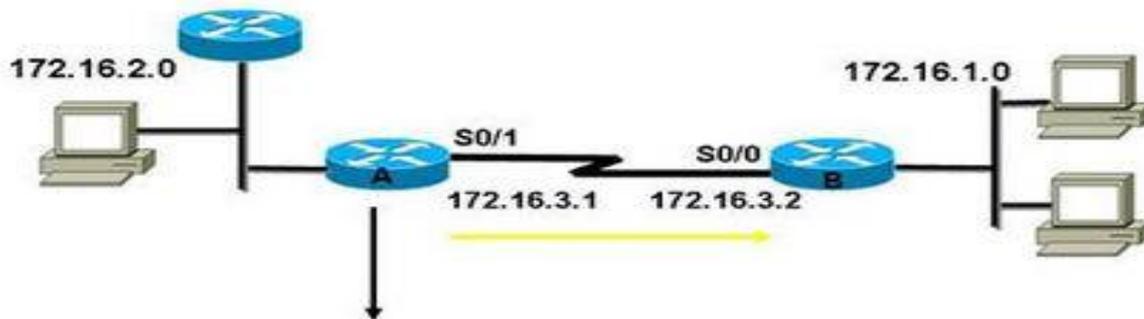
```
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP  
D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area  
N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2  
E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP  
i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter area  
* - candidate default, U - per-user static route, o - ODR  
P - periodic downloaded static route
```

```
Gateway of last resort is not set
```

```
C 192.168.1.0/24 is directly connected, FastEthernet0/0  
C 192.168.2.0/24 is directly connected, Serial0/0/0  
S 192.168.3.0/24 [1/0] via 192.168.2.2
```

Statičko rutiranje

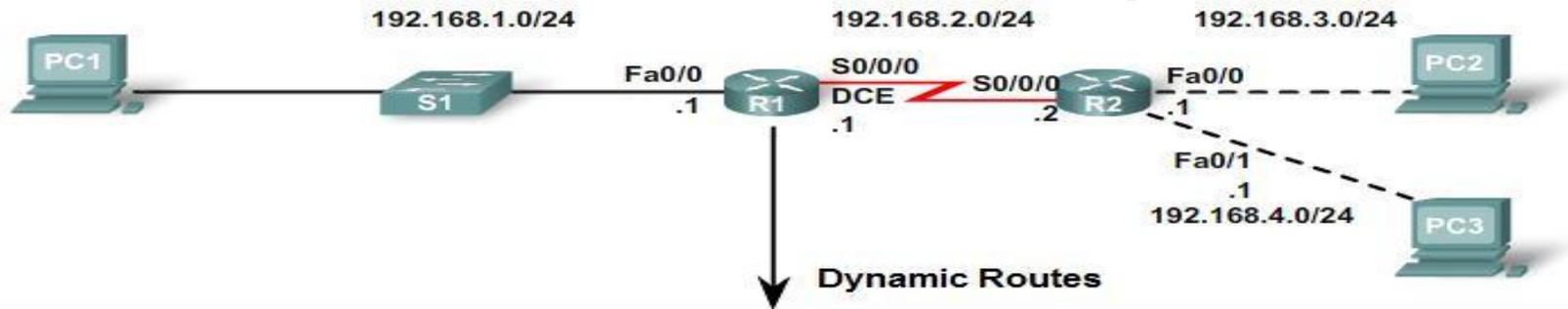
- Statičko rutiranje je putanja ručno konfigurisana


```
ip route 172.16.1.0 255.255.255.0 172.16.3.2  
ILI
```

```
ip route 172.16.1.0 255.255.255.0 s0/1
```

Dinamičko rutiranje


```
R1#show ip route
```

```
Codes: C - connected, S - static, I - IGRP, R - RIP, M - mobile, B - BGP
D - EIGRP, EX - EIGRP external, O - OSPF, IA - OSPF inter area
N1 - OSPF NSSA external type 1, N2 - OSPF NSSA external type 2
E1 - OSPF external type 1, E2 - OSPF external type 2, E - EGP
i - IS-IS, L1 - IS-IS level-1, L2 - IS-IS level-2, ia - IS-IS inter
area
* - candidate default, U - per-user static route, o - ODR
P - periodic downloaded static route
```

```
Gateway of last resort is not set
```

```
C 192.168.1.0/24 is directly connected, FastEthernet0/0
C 192.168.2.0/24 is directly connected, Serial0/0/0
S 192.168.3.0/24 [1/0] via 192.168.2.2
R 192.168.4.0/24 [120/1] via 192.168.2.2, 00:00:20, Serial0/0/0
```

Dinamičko – Statičko

	Dynamic routing	Static routing
Configuration Complexity	Generally independent of the network size	Increases with network size
Required administrator knowledge	Advanced knowledge required	No extra knowledge required
Topology changes	Automatically adapts to topology changes	Administrator intervention required
Scaling	Suitable for simple and complex topologies	Suitable for simple topologies
Security	Less secure	More secure
Resource usage	Uses CPU, memory, link bandwidth	No extra resources needed
Predictability	Route depends on the current topology	Route to destination is always the same

Protokoli za dinamičko rutiranje

- **RIP** (Routing Information Protocol)
- **IGRP** (Interior Gateway Routing Protocol)
- **EIGRP** (Enhanced Interior Gateway Routing Protocol)
- **OSPF** (Open Shortest Path First)
- **IS-IS** (Intermediate System-to-Intermediate System)
- **BGP** (Border Gateway Protocol)

Podela protokola

- IGP i EGP
- Distance vector and Link – state

RIP v1 , v2

OSPF

EIGRP

- Classful and Classless

Ruteri – razmena informacija

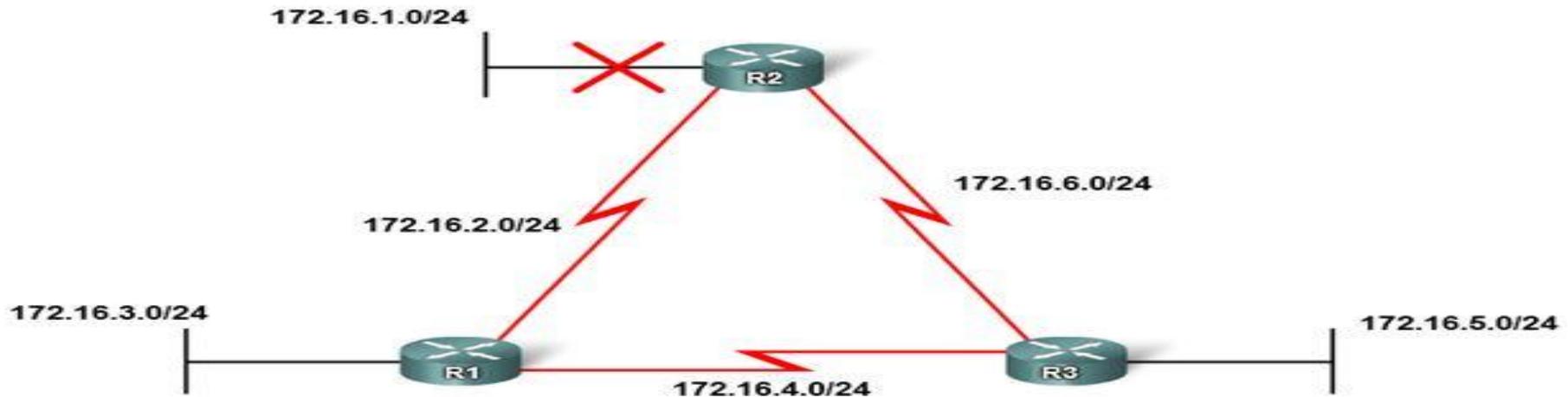
- Periodično ažuriranje/update
- Update nakon promene/trigered
- Update samo izmene/Baunded
- Petlja / loop

Odabir najbolje putanje za paket

- Router odabira “najkraću/najbolju“ putanju do destinacije
- Dinamički ruting protokoli koriste svoja pravila i metriku za ruting tabele
- Metrika je kvantitativna vrednost iskorišćena da izmeri distancu za zadatu rutu/putanju
- Najbolja putanja do destinacije je putanja sa najmanjom metrikom
- Hop Count vs Bandwidth
- AD (Administrative Distance)

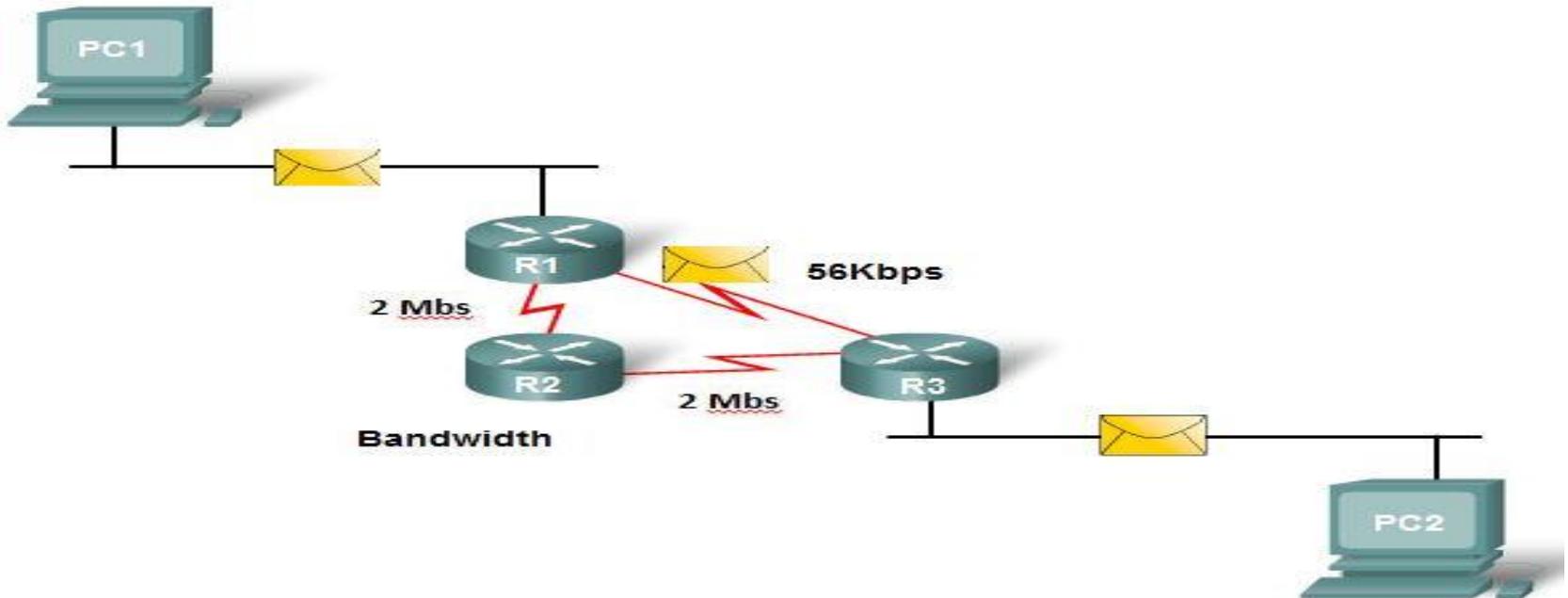
CONVERGENCE / KONVERGENCIJA

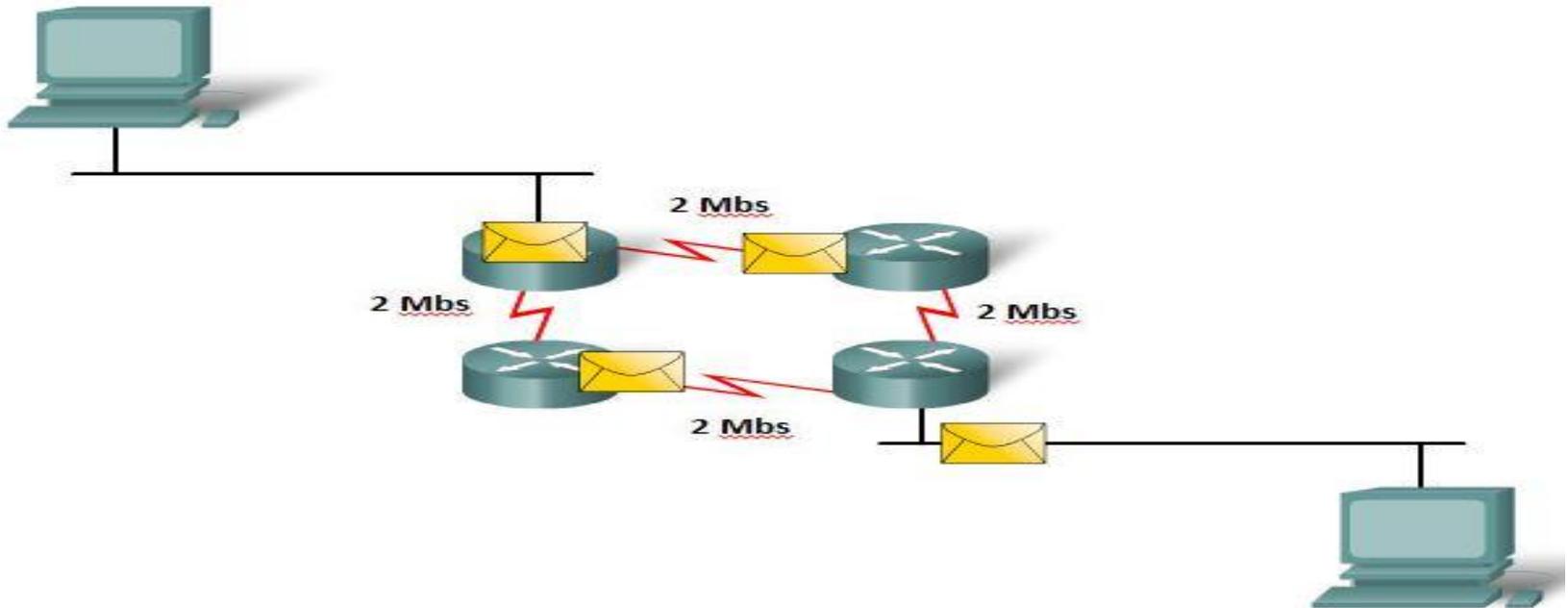
Sporija konvergencija: RIP

Brza konvergencija: OSPF i EIGRP

Hop count vs Bandwidth

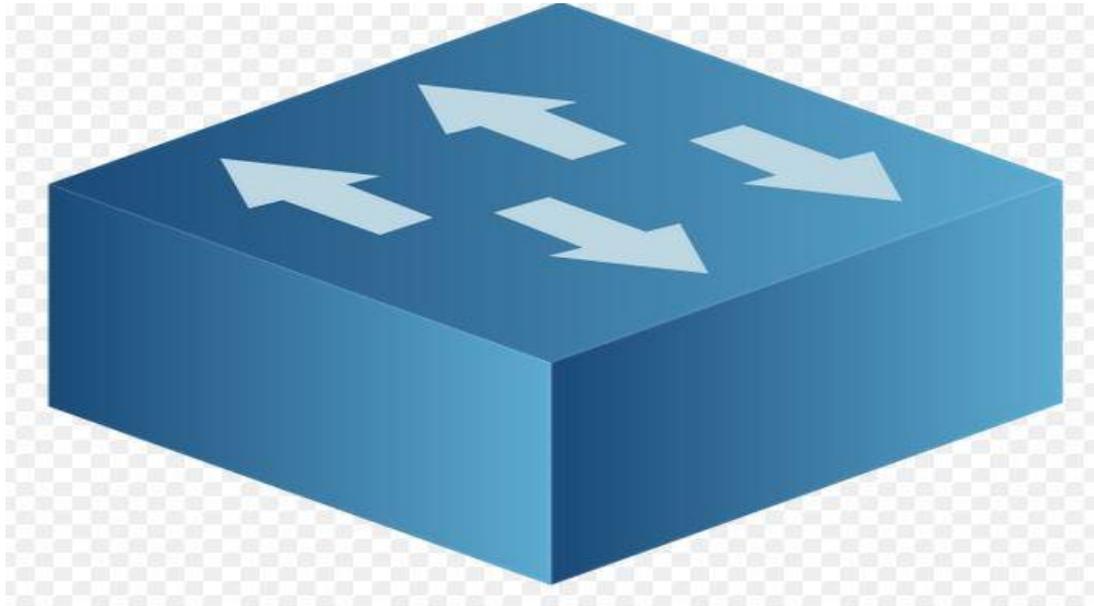

Load Balancing

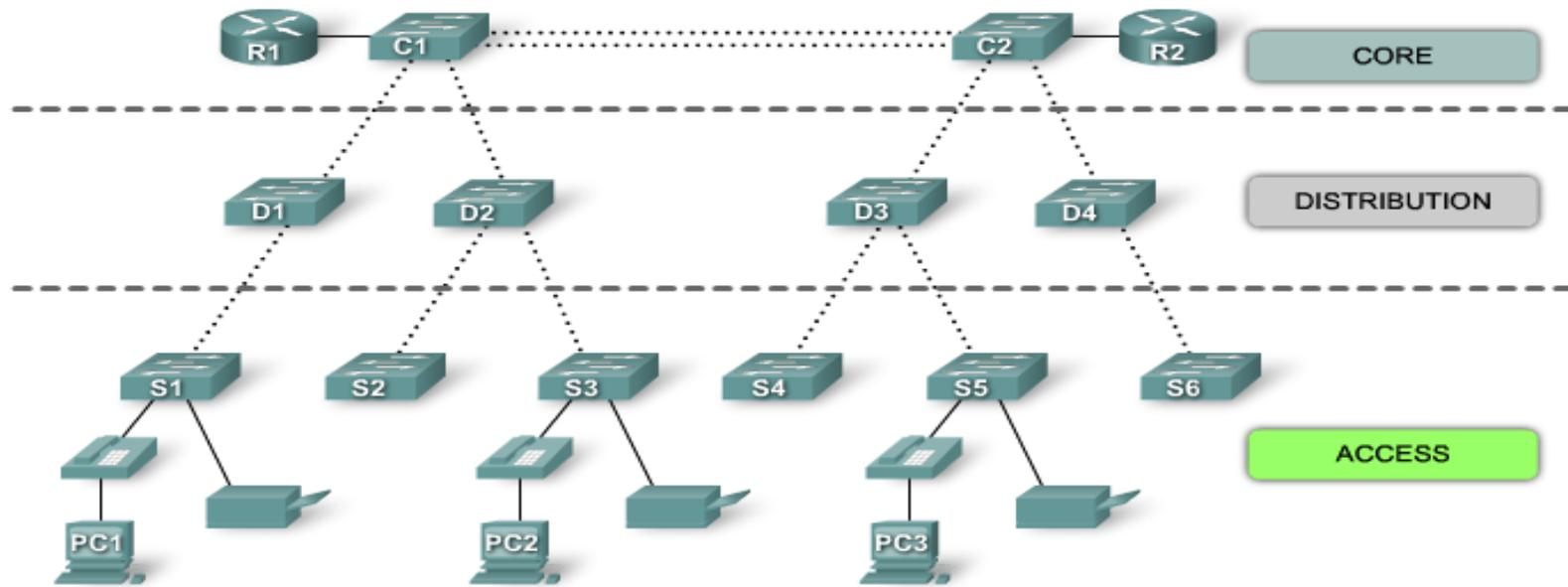

SVIČ / SWITCH

Hijerarhijski model mreže

Vrste svičeva

Fixed Configuration

Stackable

Modular

Cisco / Catalyst svičevi

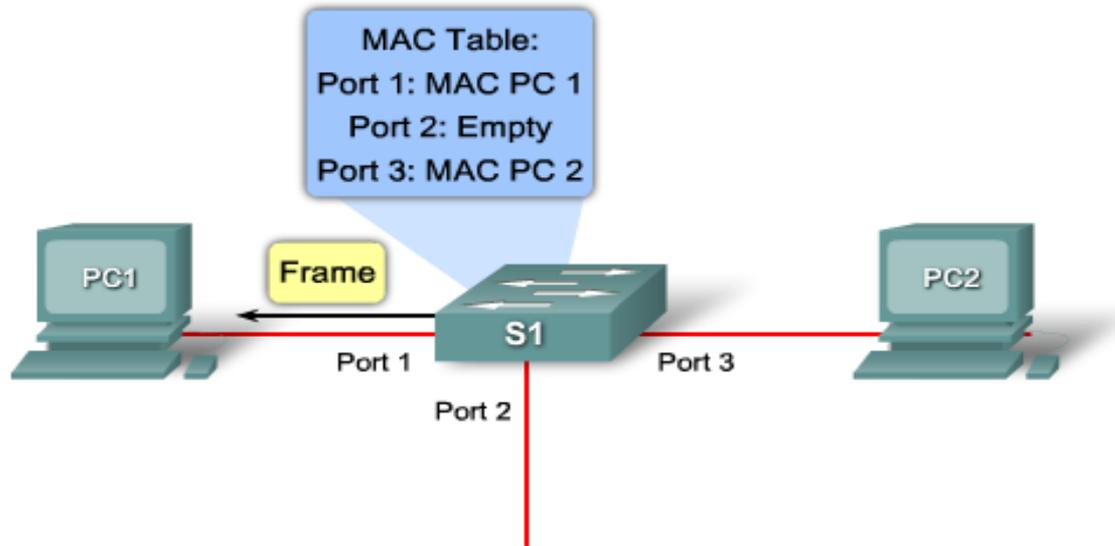

Osnovna podela/karakteristike

- **Port Density / Broj portova**
- **Forwarding Rates / Brzina po portu**
- **Link Aggregation / Grupisanje portova**
- **POE (Power over Ethernet)**
- **Layer / Nivo 3 funkcija**

MAC tabela

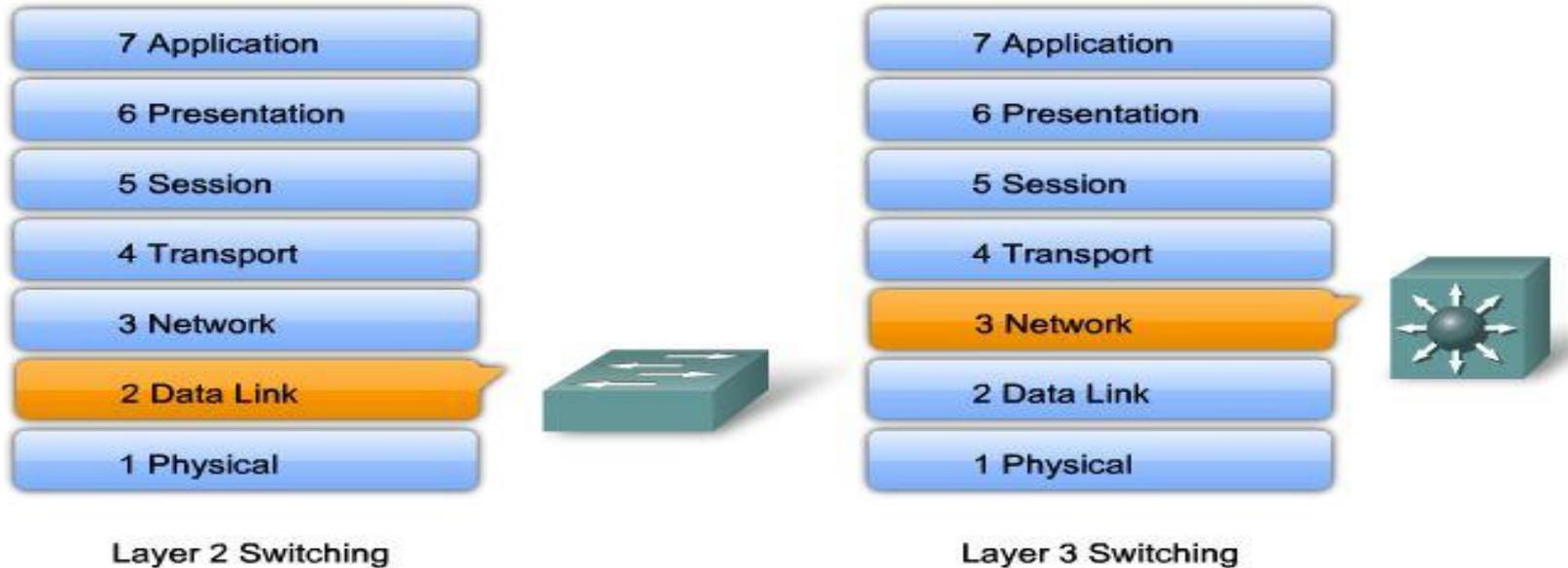

Prosleđivanje / forwarding paketa

- **Store-and-Forward Switching**
- **Cut-through Switching**
Fast-forward
Fragment free

L2 i L3 svičevi

Komande

Switch > **enable**

Switch # **configure terminal**

Switch(config)# **interface fastethernet 0/1**

Switch#**show running-config**

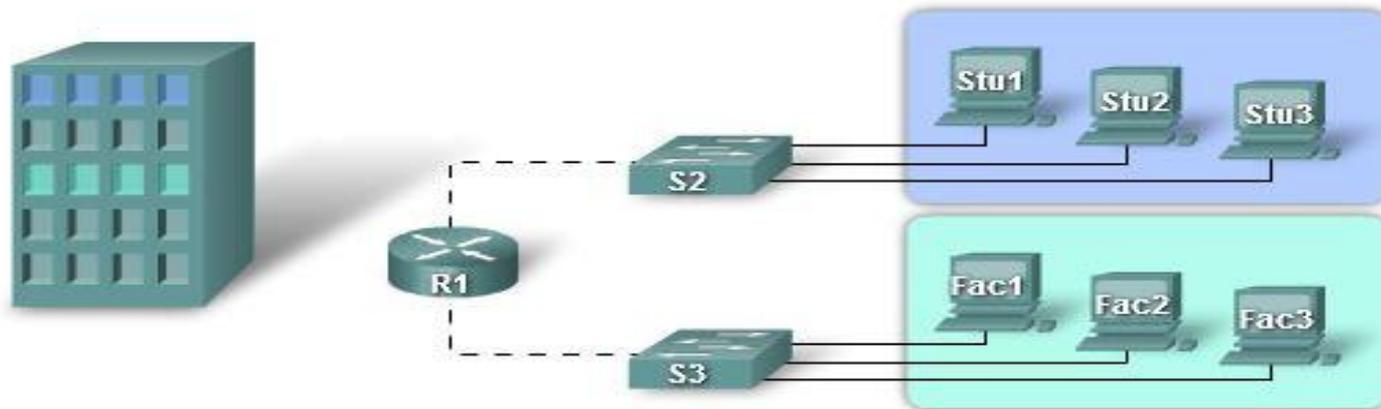
Switch#**show version**

Switch#**show startup-config**

Switch#**show vlan**

VLAN

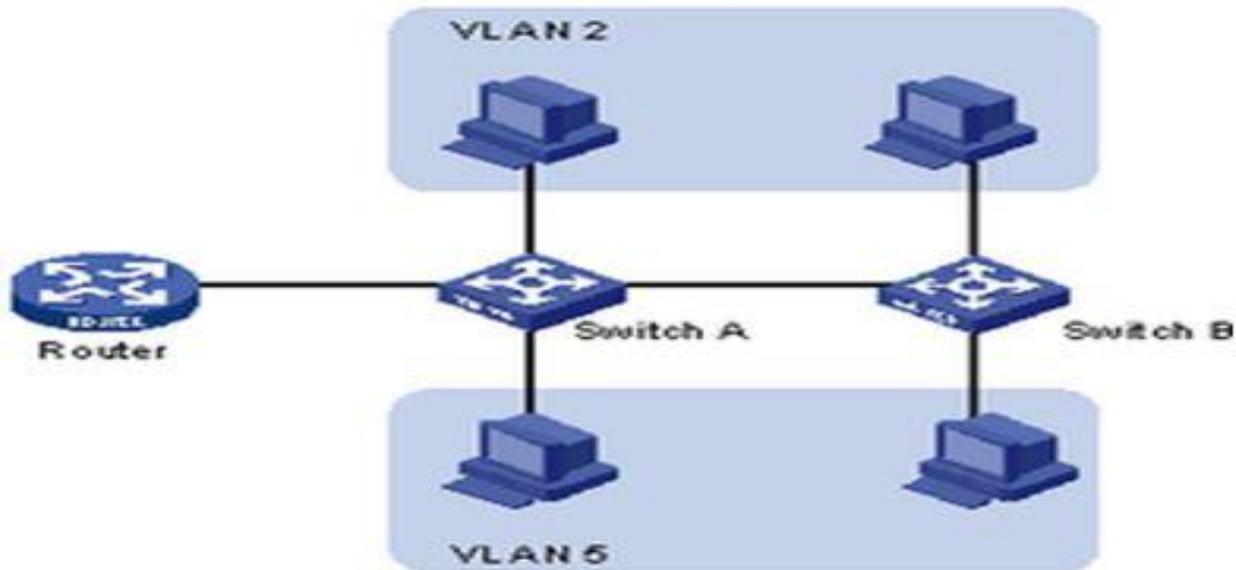
Pre VLAN-a

VLAN

Sa VLAN-a konfiguracijom

HVALA !!!